

POLIOMYELITIS (KINDERVERLAMMING)

Inhoud

INHOUD	1
ALGEMENE INFORMATIE	1
MAATREGELEN NAAR AANLEIDING VAN EEN MELDING AAN HET CLB	2
STAP 1: Verheldering van de melding	2
STAP 2: Meldingsplicht	2
STAP 3: Wering van school	3
STAP 4: Contactopsporing	3
STAP 5: Informeren	4
STAP 6: Vaccinatie en immuniteit	5
STAP 7: Chemoprofylaxe	5
STAP 8: Staalname	5

Algemene informatie

Poliomyelitis, ook kortweg polio, is een virale infectieziekte die ernstige verlamming kan veroorzaken. Deze verlamming treedt heel snel op, we spreken van acute slappe verlamming (AFP; acute flaccid paralysis). Polio wordt ook kinderverlamming genoemd, hoewel ook volwassenen polio kunnen krijgen en hoe ouder hoe meer kans op paralyse en complicaties.

De meerderheid van de infecties (90-95%) verloopt asymptomatisch. Symptomen zijn meestal een griepachtig ziektebeeld, diarree en keelpijn. Verlamningsverschijnselen, die ook kunnen optreden bij personen die tot dan toe geen klachten hadden, treden op bij 1 op 100 tot 1 op 200 geïnfecteerden (0,5-1%), afhankelijk van de leeftijd.

Voor meer informatie zie richtlijn van het Departement Zorg [Polio\(myelitis\), inclusief acute slappe parese | Zorg en Gezondheid \(zorg-en-gezondheid.be\)](#)

Maatregelen naar aanleiding van een melding aan het CLB

STAP 1: Verheldering van de melding

Contacteer eerst het team infectieziektebestrijding van Departement Zorg om na te gaan of er effectief sprake is van een poliomyelitis infectie. Aangezien het om een meldingsplichtige infectie gaat hebben zij normaal gezien de melding reeds ontvangen via de behandelend arts of het labo. Contact- en brononderzoek worden steeds gecoördineerd door het team infectieziektebestrijding. Het CLB speelt een ondersteunende rol op schoolniveau. In onderling overleg wordt afgesproken hoe het CLB die rol kan opnemen.

Gevalsdefinitie:

CRITERIA
Klinische criteria <ul style="list-style-type: none">
• persoon met acute slappe paralyse aan één of meer extremiteiten met verminderde/afwezige peesreflexen, zonder gevoels- of cognitieve stoornissen
Epidemiologische criteria Minstens één van de volgende:
<ul style="list-style-type: none">
• transmissie van mens naar mens
• verblijf in een gebied waar polio endemisch is, of in een gebied met waarschijnlijke/bevestigde polio gevallen
Criteria voor laboratoriumconfirmatie <ul style="list-style-type: none">
• virusisolatie uit feces en/of cerebrospinaal vocht OF <ul style="list-style-type: none">
• aantonen van poliovirus via PCR in klinische stalen
GEVALSDEFINITIE
Mogelijk <ul style="list-style-type: none">
• patiënt met klinische criteria
Waarschijnlijk <ul style="list-style-type: none">
• patiënt met klinische criteria EN epidemiologische criteria
Bevestigd <ul style="list-style-type: none">
• patiënt met klinische criteria EN laboratoriumconfirmatie

STAP 2: Meldingsplicht

Wacht niet op bevestiging, alle gevallen van acute slappe parese zijn meldingsplichtig bij het [team infectieziektebestrijding](#), zodat polio steeds kan uitgesloten worden. Neem zo snel mogelijk contact op om na te gaan of ze de melding al eerder ontvingen. Zij zullen de bronbevraging en contactopsporing opstarten indien nodig.

STAP 3: Wering van school

- De index wordt geweerd van school en mag terug naar school op advies van de behandelende arts in afstemming met het team infectieziektebestrijding.
- Bij een uitbraak (meer dan 1 geval) behoort een sluiting van de school tot de mogelijkheden, het team infectieziektebestrijding wordt hierin bijgestaan door de Risk Assessment Group (RAG).

STAP 4: Contactopsporing

Doel: na bevestiging van de polio infectie is de contactopsporing bedoeld om te weten bij wie staalname noodzakelijk is (stoelgang).

Een contactopsporing houdt rekening met:

De besmettelijkheid van de indexleerling

- Besmetting gebeurt:
  - Voornamelijk faeco-oraal, ook via toilet, speelgoed, ...
  - Aërogeen via druppelinfectie, vooral in het begin van de infectie
- Het poliovirus kan worden aangetoond in het keelslijmvlies van de index na 36 uur en gemiddeld gedurende 2 weken. In de faeces van de index kan het virus worden aangetoond vanaf 72 uur na besmetting en gedurende 3 tot 7 weken.

De incubatietijd

- De incubatietijd is 7 tot 14 dagen, met uiterste spreiding van 3 tot 35 dagen.
- De verlamingsverschijnselen treden meestal op na 11 tot 17 dagen, uiterste spreiding van 8 tot 38 dagen na besmetting.

De aard van de contacten

- Alle personen die enkele dagen voor tot 4 weken na het begin van de symptomen langer dan 4 uur aaneengesloten in dezelfde kamer met de index hebben doorgebracht zijn **nauwe contactpersonen**. Dit geldt in elk geval voor de klasgenoten en klasleerkracht(en).
- Kijk de vaccinatiestatus van **alle** leerlingen op school na in Vaccinnet.
- Roep via de school ook alle personeel op om hun vaccinatiestatus voor polio op te zoeken. Contacteer de arbeidsgeneeskundige dienst van de school om dit mee na te kijken.

STAP 5: Informeren

Contactpersonen

1. Informeer alle (ouders van de) **nauwe contactpersonen** (zie STAP 4: Contactopsporing) over:
  - De ziekteverschijnselen
  - Verhoogde waakzaamheid en raadplegen behandelend arts bij symptomen.
  - Staalname via stoelgangsonderzoek (Zie STAP 8: Staalname)
  - Vaccinatieadvies (Zie STAP 6: Vaccinatie)
  - Preventieve hygiënemaatregelen

Zie voorbeeldbrieven 'Polio in de klas' en 'Jouw toestemming voor een vaccin tegen polio'

2. Informeer alle (ouders van de) **leerlingen op school** (zie STAP 4: Contactopsporing) over:
  - De ziekteverschijnselen
  - Verhoogde waakzaamheid en raadplegen behandelend arts bij symptomen.
  - Vaccinatieadvies (Zie STAP 6: Vaccinatie)
  - Preventieve hygiënemaatregelen

Zie voorbeeldbrieven 'Polio in de school' en 'Jouw toestemming voor een vaccin tegen polio'

EPBW

- Contacteer zo snel mogelijk de **Externe dienst voor preventie en bescherming op het werk** van de school om de poliovaccinatiestatus van alle personeelsleden na te kijken en inhaalvaccinatie aan te bieden.
- Vraag de school om ook aan de Externe dienst voor preventie en bescherming op het werk van de school:
  - de informatiebrieven te bezorgen die CLB aan ouders, leerlingen en personeel heeft verspreid.
  - mee te delen of er zwangere personeelsleden zijn, die contactpersoon van de besmette leerling(en) zijn

School

- Informeer en stimuleer de school tot goede hand- en toilethygiëne:
  - Handhygiëne: zie fiche [basishygiëne](#)
  - Goede ventilatie van de klaslokalen
  - Goede hoest-, snuit- en nieshygiëne: zie fiche [basishygiëne](#)

- Toiletgebruik:
  - Handenwassen na elk toiletgebruik
  - Gebruik bij voorkeur wegwerpluiers
  - Reinig en desinfecteer het luierkussen na ieder gebruik.
- Verwittig het schoonmaakbedrijf en poetspersoneel en licht hen in over de besmettelijkheid. Reinig en desinfecteer minimaal 1x per dag en bij voorkeur 2x per dag het sanitair blok: het toilet, de spoelknop, de deurklink, kranen, lichtschakelaar,... (alle frequent aangeraakte oppervlakken).

STAP 6: Vaccinatie en immuniteit

- Immuniteit van doorgemaakte infectie is levenslang.
- Een volledige poliovaccinatie biedt bescherming tegen klinische ziekte, maar niet tegen dragerschap en uitscheiding in de omgeving.
- Het poliovaccin dat in Vlaanderen wordt toegediend sinds 2001 is een geïnactiveerd trivalent vaccin (tegen de 3 serotypes PV1, PV2 en PV3). Het poliovaccin kan gecombineerd worden toegediend (trivalente, tetravalente of hexavalente vaccins) maar ook een vaccin dat alleen de poliocomponent bevat is in Vlaanderen verkrijgbaar.
- Polio vaccinatie maakt deel uit van het basisvaccinatieschema sinds 1963 en wordt sinds 2004 aangeboden op 8, 12 en 16 weken, 15 maanden en in het 1ste leerjaar. In het kader van een inhaalschema volstaan 3 toedieningen (0, 2, 8 maanden) voor volledige bescherming. De herhalingsdosis rond de leeftijd van 6 jaar is essentieel om van volledige vaccinatie te spreken in de context van een poliogeval op school.
- Polio is de enige wettelijk verplichte vaccinatie in België (minstens 3 toedieningen).
- Bied naar aanleiding van polio op school, inhaalvaccinatie (snelste schema is 0-2-8 maanden) van niet of onvolledig gevaccineerde kinderen aan.

STAP 7: Chemoprophylaxe

Niet van toepassing

STAP 8: Staalname

Bij nauwe contactpersonen (zie STAP 4: Contactopsporing) wordt een faecesstaal afgenomen voor PCR. Team infectieziektebestrijding zal hierover communiceren met de betrokkenen.